

О.І. Грицай, канд. екон. наук, доц. (*Національний університет
«Львівська політехніка»*)

ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БАЗИ ПРО ЕКОНОМІКО-СОЦІАЛЬНО-ЕКОЛОГІЧНІ ПІДСИСТЕМИ ПІДПРИЄМСТВА В СТРУКТУРІ ПОКАЗНИКІВ ЗВІТНОСТІ

Тривалий час теоретиків та практиків обліку привертає увагу проблематика формування такої бухгалтерської інформації, яка б повною мірою задовольняла запити різних стейкхолдерів. В останні роки відбувається переорієнтація бухгалтерського обліку від суто економічних показників до соціальних та екологічних. Ухвалені рішення учасниками господарських відносин можуть мати результатуючі показники не лише у економічній, а й у соціальній чи екологічній сферах.

Виклад напрямів розвитку теорії та методології бухгалтерського обліку в обґрунтуванні безпеки економіко-екологічних систем підприємства знаходимо у працях [1, 2]. Практичне застосування бухгалтерського обліку, як основи інформаційно-аналітичного забезпечення економіко-соціально-екологічних підсистем потребує детального вивчення. Популярна сьогодні концепція сталого розвитку не тільки визначає напрями для діяльності промислових підприємств та їх впливу на довкілля, а й формує нове світобачення людини. Це обумовлює переорієнтацію запитів стейкхолдерів та розширення спектра завдань, які ставляться перед обліковою інформацією.

Пріоритетним завданням бухгалтерського обліку стає формування інформації про економіко-соціально-екологічні показники промислового підприємства та їх вплив на безпеку кожного учасника господарських відносин. Сформована інформація безпосередньо впливає на ухвалення стейкхолдерами рішень, що формують напрями розвитку економіко-соціально-екологічних підсистем, які на різних рівнях взаємодіють між собою, із суспільними інституціями та навколишнім середовищем.

Досліджуючи господарську діяльність підприємства як економіко-соціально-екологічної системи, необхідним є структурування завдань облікової інформації як взаємодії підприємства з економічною, соціальною та екологічною системами різних рівнів, що дозволить гармонізувати їх цілі. Акумуляція цієї інформації відображається у звітності, яка є джерелом контролю стану економіко-соціально-екологічних показників, які у кінцевому результаті визначають ступінь досягнення запланованих цілей.

Зазвичай фінансова звітність практично не містить соціальних та екологічних показників діяльності підприємства, проте нефінансова – показує вплив підприємства не лише на економіку, а й на суспільство та навколишнє середовище. Прийнято оприлюднювати фінансову та нефінансову звітність окремо, оскільки вони мають різне призначення, форму, регулюючі інституції.

На підприємстві створення облікової інформації про витрати у економічній, соціальній та екологічній сферах регламентується Наказом про облікову політику.

Головним завданням облікової політики є: забезпечення однозначного розуміння показників фінансової звітності користувачами; надання можливості користувачам оцінити наслідки різних облікових альтернатив [3]. Таким чином, приходимо до висновку, що ключовим моментом у інформаційно-обліковому потоці управління не лише економічною, а й соціальною та екологічною сферах є облікова політика – тобто конкретизація методів і форм, за якими складається звітність. Проте, такої моделі звітності, яка б повною мірою охоплювала усі сфери діяльності підприємства і задовольняла запити та пріоритети всіх стейкхолдерів не існує. Потребує детального розроблення методологія розвитку інтегрованої звітності, яка б агрегувала фінансові та не фінансові економіко-соціально-екологічні показники.

В умовах економічної кризи та екологічної небезпеки відбувається зміна мотивів та потреб учасників господарських відносин. Як наслідок, трансформуються вимоги до інформаційної бази, яка повинна відображати економіко-соціально-екологічні показники.

Список використаних джерел

1. Грицишен Д. О. Модифікація принципів бухгалтерського обліку в контексті положень сталого розвитку промислових підприємств [Текст] / Д. О. Грицишен // Економічний простір. – 2015. - № 100. – С. 108-124.

2. Екологічний, інтелектуальний та людський капітал в теорії бухгалтерського обліку [Текст]: Монографія / Т.В. Давидюк, І.В. Замула, С.Ф. Легенчук; під заг. ред. Ф.Ф. Бутинця. – Житомир: ЖДТУ, 2009. – 480 с.

3. Кулик В.А. Вплив облікової політики підприємства на результати аналізу фінансової звітності / В.А. Кулик [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npkntu_e_2011_20%282%29__19.